

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 500/2020-40

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditiša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **ANTIK Telecom s. r. o.**, Čárskeho 10, Košice, IČO 36 191 400, zastúpenej ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Peter Kerecman, spoločnosť s ručením obmedzeným, Rázusova 1, Košice, IČO 36 588 725, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Peter Kerecman, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 8 Ek 1135/2019 z 11. februára 2020 a postupu predchádzajúcemu jeho vydaniu takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 8 Ek 1135/2019 z 11. februára 2020 a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky vlastniť majetok a základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj jej právo na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 8 Ek 1135/2019 z 11. februára 2020 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Banská Bystrica **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **675,45 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. marca 2020 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 8 Ek 1135/2019 z 11. februára 2020 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) a postupom predchádzajúcim jeho vydaniu. Sťažovateľka navrhuje vysloviť porušenie ňou označených práv, zrušiť uznesenie okresného súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

2. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 500/2020 z 13. októbra 2020 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľky v celom rozsahu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka zastáva názor, že okresný súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom posúdení veci, keď na vec aplikoval § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku, keďže exekučný titul ani návrh na vykonanie exekúcie neboli v rozpore so zákonom, čím došlo k bezdôvodnému zamietnutiu návrhu sťažovateľky na vykonanie exekúcie a k zmareniu možnosti sťažovateľky domáhať sa vymoženía svojho nároku prostredníctvom exekučného konania.

4. Závery okresného súdu sú podľa jej presvedčenia arbitrárne. Osoba povinného bola reálne existujúca fyzická osoba, čo je zrejmé z obsahu spisu (zmluva o zriadení a poskytovaní pripojenia k sieti internet, zriadení a poskytovaní verejnej telefónnej služby TANGO digitálna televízia uzatvorená medzi povinným a sťažovateľkou 18. júna 2015, kópia cestovného dokladu povinného s obsahom osobných údajov a fotografiou povinného).

5. Sťažovateľka ďalej tvrdí, že s už uvedenými dôkazmi o existencii povinného sa okresný súd nijako nevysporiadal a svoj záver o neexistencii povinného založil len na negatívnom výsledku lustrácie povinného v registri obyvateľov. Sťažovateľka poukazuje na to, že všetky osoby žijúce na území Slovenskej republiky nemusia byť evidované v určitom registri (napríklad cudzinci, občania Európskej únie využívajúci právo voľného pohybu a pobytu osôb).

6. Okresný súd podľa názoru sťažovateľky prelomil materiálnu vykonateľnosť exekučného titulu bez toho, aby na takýto postup existoval relevantný dôvod zistený na základe riadneho dokazovania na súdnom pojednávaní, ku ktorému by sa sťažovateľka mala možnosť vyjadriť. Pokiaľ mal okresný súd pochybnosti o materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu v podobe existencie procesnej spôsobilosti povinného, mal ich vyvrátiť len na základe riadne vykonaného dokazovania oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 15 Csp 311/2017, čo však neurobil. Riadne dokazovanie nemôže byť nahradené neformálnym telefonickým dopytom na okresnom súde. Riadne dokazovanie predpokladá aj nariadenie pojednávania na účely vykonania dokazovania.

7. Zamietnutím návrhu sťažovateľky došlo k porušeniu zákazu odmietnutia spravodlivosti. Návrh sťažovateľky na vykonanie exekúcie obsahoval všetky zákonné náležitosti. Takýmto postupom okresného súdu došlo aj k porušeniu práva sťažovateľky vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy

a čl. 1 dodatkového protokolu, keďže bezdôvodným zamietnutím návrhu na vykonanie exekúcie došlo zároveň k znemožneniu vymoženía pohľadávky sťažovateľky priznanej právoplatným a vykonateľným súdnym rozhodnutím. Judikovanú pohľadávku, s ktorou je spojená legitímna nádej sťažovateľky na jej vymoženie, je potrebné považovať za majetok sťažovateľky.

8. Sťažovateľka upozorňuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (Kľáčanová proti Slovenskej republike, č. 8394/13), v zmysle ktorej hodnota vymáhaného nároku nemôže sama osebe viesť k odmietnutiu meritórneho preskúmania dôvodov ústavnej sťažnosti. Vzhľadom na to sťažovateľka zastáva názor, že aj s prihliadnutím na zjavne svojvoľný a ústavne neakceptovateľný prístup okresného súdu, u ktorého je predpoklad, že sa môže opakovať aj v iných exekučných veciach sťažovateľky vedených proti jej zákazníkovi, je jej ústavná sťažnosť prípustná napriek hodnote vymáhaného nároku

9. Z už uvedeného sťažovateľka vyvodzuje, že boli porušené jej práva uvedené v bode 1 odôvodnenia tohto nálezu.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

10. Z vyjadrenia podpredsedu okresného súdu povereného predsedom okresného súdu č. k. Spr 4087/20 z 29. októbra 2020 vyplýva, že sa v plnom rozsahu pridrižiava argumentácie uvedenej v napadnutom rozhodnutí s tým, že ústavnú sťažnosť považuje za nedôvodnú. Zároveň predkladá vyjadrenie zákonnej sudkyne z 27. októbra 2020.

11. Vyjadrenie zákonnej sudkyne č. k. 8 Ek 1135/2019 z 27. októbra 2020 znie v podstatných častiach takto:

«Sudca si v reakcii na obsah ústavnej sťažnosti sťažovateľky dovoľuje na základe obsahu spisu vedeného exekučným súdom v elektronickej forme pod sp. zn. 8Ek 1135/2019 zhrnúť postup, obsah a dôvody rozhodovacej činnosti exekučného súdu v danej veci. Účastníkov bude sudca označovať podľa ich procesného postavenia v exekučnom konaní pripomínajúc, že sťažovateľka v konaní pred exekučným súdom vystupovala v procesnej pozícii oprávneného.

Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/1135/2019 zo dňa 9. decembra 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom súd návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol s odôvodnením, že cit.: „... po preskúmaní exekučných titulov, ktorými sú rozsudok Okresného súdu Košice I sp.zn.: 15Csp/311/2017 zo dňa 31.05.2018, a uznesenie Okresného súdu Košice I sp.zn.: 15Csp/311/2017 zo dňa 22. 10. 2018, a návrhu na vykonanie exekúcie zistil, že oprávnený označil v návrhu na vykonanie exekúcie povinného ako fyzickú osobu: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ].

Rovnako bol povinný označený aj v exekučných tituloch priložených k návrhu na vykonanie exekúcie. V danej veci súd z odpovede na lustráciu v Registri obyvateľov zistil, že povinná osoba, tak ako je označená v exekučných tituloch a v návrhu na vykonanie exekúcie neexistuje. V danom prípade povinný tak ako je označený v exekučnom titule (a ani v návrhu na vykonanie exekúcie) neexistuje a teda ide o subjekt, ktorý nemá právnu a teda ani procesnú subjektivitu, t. j. nemá spôsobilosť byť účastníkom konania v exekučnom konaní tak, ako to predpokladajú ustanovenia Civilného sporového poriadku a Exekučného poriadku.

V predmetnej veci mal súd teda za preukázané, že rozsudok Okresného súdu Košice I sp.zn.: 15Csp/311/2017 zo dňa 31. 05. 2018, a uznesenie Okresného súdu Košice I sp. zn.: 15Csp/311/2017 zo dňa 22. 10. 2018 nie sú materiálne vykonateľné, nakoľko osobu povinného nie je možné z neho bezpečne a jednoznačne identifikovať. Na základe uvedených skutočností súd pri rozhodovaní o návrhu na vykonanie exekúcie zistil rozpor exekučného titulu s § 45 ods. 1 Exekučného poriadku a preto súd v súlade s citovaním ustanovením § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku, návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol.“

Vyššie konštatované uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/1135/2019 zo dňa 9. decembra 2019 napadol oprávnený v zákonom stanovenej lehote (§ 242 CSP) sťažnosťou, v ktorej namietal, že cit.: „... napadnuté rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a porušuje právo oprávneného na spravodlivý súdny proces. Rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vykonanie exekúcie je v prejednávanej veci založené na jedinom dôvode a to, že rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 31. 05. 2018, č.k. 15Csp/311/2017-45 a uznesenie Okresného súdu Košice I, č.k. 15Csp/311/2017-59 zo dňa 22. 10. 2018 nie sú materiálne vykonateľné, pretože povinný tak ako je označený v exekučnom titule a v návrhu na vykonanie exekúcie neexistuje. Uvedený záver o neexistencii povinného vyšší súdny úradník vyvodil len na základe lustrácie v registri obyvateľov, pričom nevykonal žiadne ďalšie lustrácie v iných súdov v dostupných registroch, resp. neskúmal, či povinný nie je občanom iného štátu. Nárok oprávneného veriteľa na vymoženie jeho pohľadávky priznanej vykonateľným rozhodnutím súdu je majetkovej povahy a je chránený ústavne zaručeným právom legitímneho očakávania uspokojenia daného nároku. Oprávnenému veriteľovi vzniká právoplatným priznaním pohľadávky v riadne uskutočnenom procesnom postupe nezávislého súdu legitímna nádej, že sa svojej pohľadávky spolu s priznaným príslušenstvom domôže či už cestou dobrovoľného plnenia povinnosti zo strany dlžníka alebo cestou núteného výkonu rozhodnutia, a to v celom rozsahu plynúcom z exekučného titulu. Oprávnený má za to, že povinný je v podanom návrhu jednoznačne identifikovaný a to v rozsahu meno, priezvisko, dátum narodenia a adresa pobytu. Existenciu povinného preukazuje aj samotné vydanie rozhodnutí Okresným súdom Košice I, a to rozsudku Okresného súdu Košice I. č.k. zo dňa 31. 05. 2018, č.k. 15Csp/311/2017-45 a uznesenia Okresného súdu Košice I, č.k. 15Csp/311/2017-59 zo dňa 22. 10. 2018, ktoré boli povinnému doručené a následne nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť. Z uvedeného vyplýva, že povinný minimálne v čase vydania rozhodnutia mal procesnú subjektivitu a teda aj spôsobilosť byť stranou sporu. Vzhľadom na uvedené sa preto nemožno stotožniť s vyjadrením uvedeným v odôvodnení rozhodnutia o neexistencii povinného.“

Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 8Ek/1135/2019 zo dňa 11. februára 2020 sťažnosť oprávneného zamietol. V reakcii na dôvody podanej sťažnosti (uvedené vyššie) dňa 11. 02. 2020 telefonicky požiadal o súčinnosť Okresný súd Košice I. Okresný súd Košice I. uviedol, že jeho lustrácie v registri obyvateľov Slovenskej republiky ako aj preverovanie totožnosti povinného cudzineckou políciou prebehli s negatívnym výsledkom (§ 106 ods. 1 písm. a/ CSP). Písomnosti sa povinnému doručovali zverejnením na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu (§ 106 ods. 3 CSP), povinný sa verejného vyhlásenia rozsudku nezúčastnil a jeho osobná účasť nie je zaznamenaná v celom priebehu konania. O výsledkoch dožiadania sťažnostný súd spísal úradný záznam, ktorý tvorí súčasť elektronického súdneho spisu. Z lustrácií vykonaných exekučným súdom k osobe povinnej súd ďalej považoval za zistené, že povinný nie je evidovaný v registri obyvateľov Slovenskej republiky, v evidencii občianskych preukazov, v evidencii cestovných dokladov a ani

v evidencii Sociálnej poisťovne. Žiadny záznam k jeho osobe sa nenachádza ani v evidencii cudzincov s povoleným pobytom na území SR vedeným Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Ani sťažnostnému súdu sa potom pri preverovaní procesnej subjektivity účastníkov konania nad všetky pochybnosti nepodarilo zistiť, komu bola uložená povinnosť, ktorej vymoženía sa oprávnený domáha (§ 48 ods. 2, ods. 3 Exekučného priadku). Dospel preto k záveru, že v posudzovanom prípade sa pochybnosti o tom, kto je nositeľom judikovanej povinnosti, napriek snahe exekučného súdu odstrániť nepodarilo. Na podklade zistených skutočností sťažnostný súd konštatoval, že pokiaľ súd v napadnutom uznesení podľa § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol, postupoval v súlade so zákonom. Z uvedených dôvodov súd sťažnosť oprávneného ako nedôvodnú zamietol podľa § 250 ods. 1 CSP.

Sudca na podklade tvrdení sťažovateľky v ústavnej sťažnosti konštatuje, že skutočne je obsahom spisu exekučného súdu sp. zn. 8Ek/1135/2019 aj oprávneným konštatovaná kópia cestovného dokladu povinného, z ktorého vyplývajú jeho údaje [REDAKOVANÉ], dátum narodenia [REDAKOVANÉ], ako aj skutočnosť, že ide o cestovný doklad vydaný [REDAKOVANÉ]. Je tak nutné prisvedčiť tvrdeniu sťažovateľky, že súdu dostatočným spôsobom osvedčila existenciu povinnej osoby už pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie. Pokiaľ potom exekučný súd nevydal poverenie na vykonanie exekúcie, je na mieste sa domnievať, že porušil jej legitímne očakávania, že v prípade, ak súdu osvedčí všetky skutočností rozhodné pre nariadenie exekúcie, súd vydá poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi a poskytne tak ochranu jej judikovanému právu v podobe nariadenia jeho núteného výkonu. Oprávnený v danej veci získal exekučný titul voči cudzincovi, ktorý podľa dostupných lustrácií síce nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt a ani evidované miesto pobytu cudzinca. Čo je však významné, môže tu mať potenciálne postihnutelný majetok a preto má oprávnený právo zahájiť a viesť exekučné konanie aj voči cudzincovi predovšetkým na území Slovenskej republiky.

Z obsahu uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/1135/2019 zo dňa 9. decembra 2019 bezpochyby vyplýva, že vyšší súdny úradník na osvedčenie existencie povinného v podobe kópie cestovného dokladu pri vydaní svojho rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vykonanie exekúcie neprihliadal. Pre úplnosť sudca dodáva, že z obsahu exekučných titulov nevyplýva, že povinný je cudzí štátny príslušník a táto skutočnosť nie je zistiteľná ani z podaného návrhu na vykonanie exekúcie. Ani samotné meno a priezvisko povinného nemusia viesť k automatickému záveru o tom, že sa nejedná o občana Slovenskej republiky. Vyšší súdny úradník tak vychádzal zo záveru, že v osobe povinného ide o slovenského štátneho príslušníka a tak pre relevantné posúdenie návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie považoval najmä výsledky lustrácie v registri obyvateľov Slovenskej republiky. Sudca preto dospel k záveru, že kópia cestovného dokladu predstavuje tzv. opomenutý dôkaz, ktorý preukázateľne mal význam pre posúdenie skutočností rozhodných pre posúdenia návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zo strany konajúceho vyššieho súdneho úradníka, avšak aj napriek tomu, že preukázateľne bol súčasťou súdneho spisu, nebol vôbec zohľadnený pri jeho rozhodovacej činnosti (nie je obsahom odôvodnenia) vrátane jej výsledku, ktorým bolo uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/1135/2019 zo dňa 9. decembra 2019 o zamietnutí návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie.

Zo strany sťažnostného súdu potom v uznesení Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/1135/2019 zo dňa 11. februára 2020 došlo k zopakovaniu uvedeného pochybenia, keď napadnuté rozhodnutie vydané vyšším súdnym úradníkom preskúmal najmä v rozsahu § 48 Exekučného poriadku (či návrh oprávneného na vykonanie exekúcie spĺňa zákonom požadované

náležitosti a či zo zákonom vyžadovaných príloh vyplývajú skutočnosti uvedené oprávneným v návrhu na vykonanie exekúcie) a následne aj v rozsahu podanej sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/1135/2019 zo dňa 9. decembra 2019.

Sťažnostný súd v reakcii na tvrdenia oprávneného v podanej sťažnosti voči uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/1135/2019 zo dňa 9. decembra 2019 vykonal všetky dostupné lustrácie k osobe povinného a zároveň preveril tvrdenie oprávneného, že exekučné tituly boli povinnému v základnom konaní doručené, pričom následne nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť.

K námietke sťažovateľky, že bolo povinnosťou exekučného súdu vyžiadať si celý spisový materiál Okresného súdu Košice I a vykonať vo veci dokazovanie aj prípadným výsluchom oprávneného, sudca podáva nasledovné vysvetlenie.

Je nevyhnutné predovšetkým poukázať na skutočnosť, že podmienky pre nariadenie výkonu rozhodnutia súd skúma ešte pred tým, než pristúpi k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie. Právna úprava obsiahnutá v Exekučnom poriadku ale nepredpokladá, že by súdy mali v tomto štádiu vykonávať dokazovanie postupom podľa § 185 CSP, či vo veci nariadiť pojednávanie. Pri posudzovaní návrhu na vykonanie exekúcie súd nevykonáva dokazovanie, skutočnosti potrebné na rozhodnutie sa dokladajú predovšetkým formalizovaným spôsobom (§ 48, § 52, § 53 Exekučného poriadku), súd si tak vedomosť o skutočnostiach rozhodných pre posúdenie návrhu na vykonanie exekúcie získava šetrením (získavaním informácií o rozhodných skutočnostiach spôsobom, ktorý nie je formalizovaný tak, ako je to v prípade dokazovania podľa štvrtej hlavy CSP), nie dokazovaním. Podobne postupuje aj pri posudzovaní sťažnosti proti rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka o zamietnutí (alebo odmietnutí) návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie. Účelu a zmyslu konania o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie preto zodpovedá skutočnosť, že v tomto konaní sa rozhoduje spravidla bez nariadenia pojednávania, resp. bez výsluchu účastníkov konania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) a vo veci súd nariadi pojednávanie, len ak to považuje za nevyhnutné, čo však nebol daný prípad.

Exekučný súd preveruje reálnu existenciu osoby povinnej z preloženého exekučného titulu na podklade právnou teóriou a súdneho praxou bezvýhradne akceptovaného názoru, podľa ktorého aby bolo rozhodnutie súdu spôsobilým podkladom pre výkon exekúcie, musí ísť o rozhodnutie, ktoré je vykonateľné (§ 45 ods. 1 Exekučného poriadku). Vykonateľnosť exekučného titulu z oboch jej stránok (materiálnej aj formálnej) právna teória stotožňuje s vlastnosťou exekučného titulu, ktoré ho robí spôsobilým na jeho nútený výkon prostredníctvom exekúcie. Pod formálnou vykonateľnosťou rozumieme splnenie formálnych predpokladov na to, aby rozhodnutie mohlo byť označené za vykonateľné. Formálna vykonateľnosť rozhodnutia sa osvedčuje tzv. doložkou vykonateľnosti, ktorou rozhodnutie opatrí príslušný orgán. Pod materiálnou vykonateľnosťou, naopak, rozumieme súhrn materiálnych znakov, ktoré zabezpečujú reálnu vynútiteľnosť práva obsiahnutého v exekučnom titule (v rozhodnutí súdu). Reálne vynútenie splnenia povinnosti voči konkrétnej osobe z pohľadu exekučného súdu nie je možné, ak sa exekučnému súdu nepodari stotožniť osobu, ktorú identifikuje exekučný titul ako osobu povinnú, s konkrétnou osobou podľa dostupných evidencií. Súd tak vždy ešte pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie vykonáva šetrenia za účelom individualizácie (zhody) osoby označenej v exekučnom titule. Prijatie opačného názoru, resp. názoru prezentovaného oprávneným, že súd vychádza z prezumpcie správnosti vykonávaného rozhodnutia aj v časti identifikácie účastníkov konania, by pritom malo za následok, že súdy by buď nevenovali žiadnu pozornosť exekučným titulom, alebo by napriek zisteniu

konkrétnych a často závažných vád exekučného titulu mali byť nútené najskôr do udelenia poverenia a až následne by mali uvažovať o zastavení exekúcie. Záujem na takomto výklade však zjavne odporuje logike, keďže vykonateľnosť titulu, ako aj súlad návrhu na vykonanie exekúcie a jeho príloh so zákonom, sú ich atribúty, ktoré tu sú (alebo naopak nie sú) už v čase rozhodovania súdu o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie, pričom nesprávnym nariadením exekúcie s následkom jej neskoršieho zastavenia pre vady exekučného titulu je neúčelne a nehospodárne zaťažovaný nie len súdny aparát, ale aj poverený súdny exekútor, pričom účastníkom exekučného konania (vrátane súdneho exekútora) vznikajú zbytočné trovy, kedy naopak oprávnení či súdny exekútor kritizujú súd, že vydal poverenie na vykonanie exekúcie, aj keď vydané byť nemalo. Vydanie poverenia tam, kde k tomu nemá vôbec dôjsť, tak exekučný súd považuje za neželaný jav a preto v prípade, ak exekučný titul smeruje voči fyzickej osobe, dôsledne preveruje správnosť jej identifikácie v exekučnom titule. Sudca preto nemôže súhlasiť s argumentáciou, že aj v prípade neosvedčenia vykonateľnosti exekučného titulu musí vydať poverenie na vykonanie exekúcie riadiac sa prezumpciou správnosti exekučného titulu.

Sudca si na tomto mieste dovoľí poukázať aj na jeho skúsenosť, že nie je možné automaticky vychádzať zo skutočnosti, že osoba, ktorá je v exekučnom titule uvedená ako povinný (identifikovaná menom, priezviskom a dátumom narodenia), skutočne existuje (ku dňu podania návrhu na vykonanie exekúcie). Exekučnému súdu sú v množstve prípadov predkladané na účely ich núteného výkonu exekučného titulu, kde sú osoby povinné identifikované nepresne z dôvodu pochybenia súdu v základnom konaní, prípadne ako dôsledok skutočnosti, že povinné osoby už v čase uzatvárania záväzkového vzťahu s oprávnenými uvádzajú vedome nesprávne údaje o svojej osobe a tieto údaje sú následne prenesené aj do exekučných titulov, a v praxi exekučného súdu sa opakovane vyskytujú aj prípady, kedy už v čase vydania exekučného titulu, prípadne po jeho vydaní a pred začatím exekučného konania povinný stratil subjektivitu (úmrtie, výmaz z obchodného registra). Exekučný súd sa preto pri preverovaní skutočnej existenciu povinnej osoby podľa toho, ako ju označuje predložený exekučný titul, predovšetkým spolieha na vlastné šetrenia, a nie na obsah spisového materiálu súdu konajúceho v základnom konaní. Preto exekučný súd ešte pred vydaním poverenia dôsledne skúma, či osoba, ktorej bola exekučným titulom uložená povinnosť, aj skutočne existuje, pričom nemôže automaticky vychádzať iba zo samotného exekučného titulu. Pokiaľ má preto súd vedomosť, že sa jedná o slovenského štátneho príslušníka, pričom výsledky jeho lustrácie v registri obyvateľov sú negatívne, návrh na vykonanie exekúcie zamietne bez toho, aby vôbec žiadal spis súdu konajúceho v základnom konaní, keďže jeho šetrenia vždy vedú k spoľahlivému záveru, že niet takej osoby, resp. nemožno identifikovať osobu, voči ktorej exekučný titul smeruje. Je síce nutné prisvedčiť názoru oprávneného, že pokiaľ by si sudca vyžiadal celý súdny spis, ktorého obsahom by bola fotokópia cestovného dokladu povinného vydaného iným štátom, jeho zistenia by nepochybne viedli k inému výsledku, než je oprávneným v ústavnej sťažnosti kritizovaný. V posudzovanom prípade však došlo k situácii, že tento doklad osvedčujúci existenciu povinného (cudzieho štátneho príslušníka) mal exekučný súd k dispozícii už na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie, pričom však oprávnený podanie sťažnosti voči uzneseniu vyššieho súdneho úradníka v exekučnom konaní založil na úplne iných dôvodoch.

Z podanej sťažnosti oprávneného pre sudcu vyplynulo, že z priebehu základného konania je možné vyvodiť existenciu osoby, voči ktorej predložený exekučný titul smeruje. Súd pre úplnosť tieto skutočnosti preveril telefonickým dopytom, pričom výsledky svojho zisťovania spísal do úradného

záznamu, ktorý je súčasťou exekučného spisu, pričom je potrebné zdôrazniť, že správnosť týchto zistení oprávnený v ústavnej sťažnosti nespochybnil.

Činnosť exekučného súdu nebola zameraná na preverenie prípadnej účinnosti doručenia exekučných titulov, kde si exekučný súd vždy vyžiada súvisiaci spisový materiál. Vzhľadom na skutočnosti naznačené oprávneným v podanej sťažnosti, ktorý tvrdil, že exekučné tituly boli povinnému doručené spôsobom potvrdzujúcim subjektivitu povinného (v kontexte so skutočnosťou, že exekučný súd mal pochybnosti o existencii osoby povinného tak, ako bol v exekučnom titule označený), predbežné šetrenia exekučného súdu predstavovali telefonický dopyt na súd konajúci v základnom konaní, z ktorého vyplynula pre exekučný súd (vzhľadom na obsah podanej sťažnosti) významná skutočnosť, že z obsahu spisu v základnom konaní sa nedá vyvodiť, že skutočne osoba označená ako ██████████ fyzicky exekučný titul či iné písomnosti súdu prevzala, prípadne vyvinula v konaní akúkoľvek inú procesnú aktivitu. Z výsledku šetrenia sudcu k tejto veci vyplynulo, že písomnosti sa povinnému doručovali zverejnením na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu (§ 106 ods. 3 CSP), povinný sa verejného vyhlásenia rozsudku nezúčastnil a jeho osobná účasť nie je zaznamenaná v celom priebehu konania. Sudca pripomína, že podľa § 106 ods. 3 CSP, ak fyzická osoba nemá adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, doručuje súd písomnosti tejto fyzickej osobe oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Písomnosť sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručení, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie. Z pohľadu exekučného súdu potom za účelom získania dôkazu o fyzickom prevzatí exekučného titulu či iných písomností zo strany súdu povinným ako aj o fyzickej prítomnosti povinného v konaní vyžiadanie spisového materiálu významné nebolo. Je potrebné dodať, že sťažnostné námietky oprávneného v exekučnom konaní nesmerovali k tomu, že sa jedná v osobe povinného o cudzieho štátneho príslušníka. Oprávnený neupozornil súd na to, že vzhľadom na túto skutočnosť lustrácie povinného v súdu dostupných registroch nemusia priniesť pozitívne výsledky, ale naopak, vytykal exekučnému súdu nedostatočnú snahu pri stotožnení tejto osoby. Sudca v tomto kontexte dotazoval konajúci súd aj k otázke, či zisťoval pobyt povinného ako cudzinca, so zápornou odpoveďou. Je na mieste upozorniť aj na to, že v zmysle § 133 CSP sa už nevyžaduje uviesť pri fyzickej osobe jej štátne občianstvo. Oprávnený v podanej sťažnosti túto možnosť istým spôsobom pripustil, keď uviedol, cit.: „... resp. neskúmal, či povinný nie je občanom iného štátu...“, pričom ale podľa názoru sudcu mal a mohol uviesť, že podľa predloženého cestovného dokladu sa jedná o príslušníka ██████████. Sudca preto uzatvára, že v danom prípade nenahrádzal potrebné dokazovanie neformálnym dopytom, ale jeho činnosť viedla k získaniu potrebných informácií (šetreniu) k rozsahu jeho ďalších úkonov, ako aj k možnosti preverenia tvrdení oprávneného v podanej sťažnosti na podklade obsahu spisu Okresného súdu Košice I., kedy dospel k záveru, že k prevereniu sťažnostných dôvodov oprávneného (exekučné tituly boli povinnému doručené spôsobom osvedčujúcim jeho existenciu) predloženie tohto spisového materiálu nie je potrebné.

Je nepochybné, že súčasťou ústavných záruk spravodlivého procesu je aj požiadavka náležitého odôvodnenia súdnych rozhodnutí. Zmyslom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým zoznámenie účastníkov konania s úvahami, na základe ktorých súd založil svoje rozhodnutie a preto jeho nevyhnutný rozsah sa odvíja predovšetkým od predmetu konania, povahy rozhodnutia ako aj argumentácie účastníkov konania, v danom prípade oprávneného. Postup súdu v podobe doplnených šetrení ako aj samotné rozhodnutie sudcu v danej veci reflektuje na tvrdenia oprávneného v podanej sťažnosti a podalo relevantné odpovede na argumentáciu oprávneného.

Sudca si preto dovoľuje vysloviť presvedčenie, že vecná nesprávnosť ústavnou sťažnosťou napadnutých uznesení exekučného súdu v tejto veci pramení predovšetkým z nedostatočných skutkových zistení, keď sa okresný súd nedostatočne oboznámil s návrhom oprávneného na vykonanie exekúcie, nie z nedostatku ich odôvodnenia.

Aj keď prvotné pochybenie nastalo na strane súdu, nie je bezvýznamnou skutočnosť, že pokiaľ by oprávnený uviedol skutočnosti uvedené v ústavnej sťažnosti už v exekučnom konaní, nepochybne by rozhodnutie sťažnostného súdu viedlo k zrušeniu rozhodnutia vydaného vyšším súdnym úradníkom bez potreby vôbec vyžiadať si spis od Okresného súdu Košice I, keďže povinný osvedčil existenciu povinného už pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie. Oprávnený nedostatok svojej (relevantnej) procesnej aktivity v tomto smere pred exekučným súdom (pri zastúpení advokátom) nahradil až pred súdom ústavným. V konaní pred ústavným súdom je citelný rozdiel v jeho argumentácii, keď v sťažnostnom konaní pred exekučným súdom namietal predovšetkým to, že súd obsadený vyšším súdnym úradníkom „nevykonal žiadne ďalšie lustrácie v iných súdu dostupných registroch, resp. neskúmal, či povinný nie je občanom iného štátu“ a skutočnú existenciu povinného odvíjal najmä od skutočnosti, že s ním súd v základnom konaní konal a vydal exekučný titul. Oproti tomu v ústavnej sťažnosti uvádza, že s dôkazmi o existencii povinného v podobe zmluvy o zriadení a poskytovaní pripojenia k sieti internet, zriadení a poskytovaní verejnej telefónnej služby TANGO digitálna televízia uzatvorenej medzi povinným a sťažovateľkou 18. júna 2015, kópia cestovného dokladu povinného s obsahom osobných údajov a fotografiou povinného sa okresný súd nijako nevysporiadal. Práve skutočnosti uvedené oprávneným v ústavnej sťažnosti boli pre posúdenie vecnej správnosti uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom z pohľadu súdu rozhodujúceho o sťažnosti proti tomuto rozhodnutiu významné.

Pre úplnosť si sudca dovoľí doplniť, že nie každé právoplatné uznesenie exekučného súdu o zamietnutí návrhu na vykonanie exekúcie tvorí prekážku res iudicata, ale iba také rozhodnutie, ktorého dôvody sú trvalého, resp. nezvratného charakteru. Nejde teda o dôvody „pre tentokrát“ ale ide o také dôvody, pre ktoré nemožno ani v budúcnosti objektívne viesť exekúciu. Pokiaľ potom exekučný súd v danom konaní nateraz (v dôsledku svojho pochybenia) nemal dostatočne osvedčený záver o materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu, keďže nemal na podklade vykonaných šetrení za dostatočne osvedčenú existenciu povinného, nemôže ísť už z povahy veci o skutočnosť, ktorá by natrvalo bránila oprávnenému domáhať sa voči povinnému núteného výkonu predloženého exekučného titulu. Oprávnený preto môže aj napriek výsledkom exekučného konania vedeného pred Okresným súdom Banská Bystrica sp. zn. 8Ek/1135/2019 podať návrh na nútený výkon predložených exekučných titulov opätovne.

Proti rozhodnutiam sudcu v exekučnom konaní zákon nepripúšťa podanie odvolania, dovolania a ani dovolania generálneho prokurátora, a teda niet ani súdu vyššieho stupňa, ktorý by mohol naprávať prípadné pochybenia exekučného súdu, ktorý najmä vzhľadom na množstvo vecí nedokáže zaistiť svoju absolútnu neomylnosť pri realizovaní svojej rozhodovacej činnosti. Aj keď sťažnostné konanie nie je ovládané revíznym či vyšetrovacím princípom a preto si sudca sám nevyhľadáva dôvody, pre ktoré by malo dôjsť k zrušeniu rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka, je na mieste, aby eliminoval podobné chyby vo svojich rozhodovacích procesoch, ktoré so sebou prináša aj práca výlučne s elektronickým súdnym spisom, tak, aby nedošlo k neúmernému zaťažovaniu ústavného súdu, ktorý nemôže slúžiť vo vzťahu k exekučnému súdu ako opravná inštancia, keďže jeho úloha je v prostredí slovenského právneho poriadku úplne iná.»

III.2. Replika sťažovateľky:

12. Z repliky právneho zástupcu sťažovateľky zo 7. decembra 2020 označenej ako vyjadrenie, doručenej ústavnému súdu elektronicky 10. decembra 2020 vyplýva predovšetkým konštatovanie, podľa ktorého okresný súd uznal, že sťažovateľka ako oprávnená už pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie dostatočne osvedčila existenciu povinného, a to aj na základe kópie jeho cestovného dokladu, ktorý ako opomenutý dôkaz nebol okresným súdom vôbec zohľadnený, v dôsledku čoho okresný súd pochybil, keď návrh na vykonanie exekúcie zamietol. Okresný súd teda nespochybňuje dôvodnosť ústavnej sťažnosti, a to minimálne vo vzťahu k tomu, že pochybil, keď nezohľadnil osvedčenie existencie povinného prostredníctvom kópie cestovného dokladu, v dôsledku čoho dospel k nesprávnemu skutkovému záveru o neexistencii osoby povinného, ako aj k nesprávnemu rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na vykonanie exekúcie. Okresnému súdu nemožno uprieť snahu o podrobné vysvetlenie a zdôvodnenie vlastného postupu, avšak s jeho polemikami a závermi nemožno súhlasiť, keďže nič nemenia na existencii závažného pochybenia. Práve naopak, svedčia o tom, že okresný súd naďalej zotrval na niektorých neakceptovateľných záveroch. Na tom nemôže nič zmeniť ani výhrada okresného súdu, podľa ktorej sťažovateľka osobitne neupozornila okresný súd na to, že v osobe povinného ide o cudzieho štátneho príslušníka, keďže exekučný súd pri skúmaní podmienok pre nariadenie výkonu rozhodnutia má podľa § 53 ods. 1 Exekučného poriadku *ex officio* povinnosť preskúmať návrh na vykonanie exekúcie a jeho prílohy, a preto nemôže zodpovednosť za svoje pochybenie prenášať na sťažovateľku. Okrem toho ani Exekučný poriadok, ale ani Civilný sporový poriadok nevyžadujú, aby návrh na vykonanie exekúcie, ako aj exekučný titul obsahovali údaj o štátnom občianstve, a preto je nepochybné, že napadnutým rozhodnutím došlo k porušeniu označených základných práv a slobôd sťažovateľky.

13. Napadnutým rozhodnutím došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky zároveň aj z toho dôvodu, že okresný súd nesprávne (ústavne nekonformne a neakceptovateľne) vyložil ustanovenie § 53 ods. 1 a ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku.

14. Je nepochybné, že exekučný súd má podľa § 53 ods. 1 Exekučného poriadku oprávnenie skúmať pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie splnenie podmienok pre nariadenie výkonu rozhodnutia vrátane formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu, čo sťažovateľka nikdy nespochybňovala, avšak spôsob, ktorým okresný súd pri aplikácii tohto oprávnenia postupoval, nezodpovedá obsahu tohto zákonného ustanovenia a neoprávneným spôsobom zasahuje do práv sťažovateľky. Z § 53 ods. 1 Exekučného poriadku vyplýva, že okresný súd vo fáze rozhodovania o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie skúma splnenie podmienok na vykonanie exekúcie primárne na základe obsahu návrhu na vykonanie exekúcie a jeho príloh, keďže na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie postačuje, ak sú základné podmienky na nariadenie výkonu exekúcie osvedčené tvrdeniami oprávneného. Okresný súd takto nepostupoval, lebo namiesto dôsledného preskúmania návrhu a jeho príloh pristúpil hneď k vlastným šetreniam na základe lustrácií v registroch. Z § 53 ods. 1 Exekučného poriadku ďalej vyplýva, že len v prípade, ak exekučný súd preskúmava návrh na vykonanie exekúcie a jeho prílohy, postupuje neformálne bez vykonania dokazovania. Ak však pristúpi k vlastným šetreniam a zadováži si tak ďalšie podklady pre svoje rozhodnutie, je jeho povinnosťou umožniť oprávnenému oboznámiť sa s týmito novými zisteniami ešte pred rozhodnutím a dať mu možnosť vyjadriť sa, či už v rámci vykonávania dokazovania, alebo aspoň písomne, dopytom na oprávneného (č. k. II. ÚS 499/2012 z 10. júla

2013). Okresný súd v danom prípade nepostupoval ústavne súladne a znemožnil sťažovateľke vyjadriť sa k výsledkom zistení na základe vlastných šetrení, keďže o väčšine z nich sa sťažovateľka prvýkrát dozvedela až z napadnutého rozhodnutia. Okresný súd nepostupoval ústavne konformne ani pri výklade a aplikácii § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku, keď rozpor exekučného titulu s Exekučným poriadkom (materiálnu nevykonateľnosť) založil na nepreukázaní existencie osoby povinného bez toho, aby rozlišoval a skúmal, kedy údajná neexistencia fyzickej osoby mala nastať. Odhliadnuc od skutočnosti, že len na základe negatívnej lustrácie v registri obyvateľov či v iných obdobných registroch nemožno dospieť k záveru, že fyzická osoba uvedená v exekučnom titule a rovnako označená v návrhu na vykonanie exekúcie neexistuje, aj v prípade, ak by sa neexistencia povinnej osoby skutočne zistila, nezakladalo by to automaticky dôvod na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku, pretože vplyv tejto skutočnosti na ďalší postup v exekučnom konaní by sa líšil v závislosti od toho, kedy došlo k zániku osoby povinného. Okresný súd v tejto súvislosti totiž vôbec nerozlišoval medzi nedostatkom procesnej subjektivity povinného (nedostatkom podmienky konania) v civilnom konaní, v ktorom bol vydaný exekučný titul, nedostatkom procesnej subjektivity povinného v exekučnom konaní a vadou len prípadného nesprávneho či neúplného označenia povinného, v dôsledku ktorej nie je možné osobu povinného presne stotožniť. Ide o zásadne rozdielne procesné situácie, ktoré majú odlišné dôsledky a s ktorými sa spája aj rozdielny postup. Materiálnu nevykonateľnosť exekučného titulu z dôvodu neexistencie povinnej osoby môže spôsobiť len taká neexistencia tejto osoby, ktorá nastala pred vyhlásením samotného exekučného titulu, keďže len táto situácia zakladá nedostatok procesnej podmienky ako neodstrániteľnej vady konania, pre ktorú je exekučný titul *de facto* nulitným rozhodnutím. V prípade, ak by k zániku osoby povinného došlo až po vyhlásení exekučného titulu, zánik povinnej osoby by nezakladal materiálnu nevykonateľnosť exekučného titulu, a nebol by teda ani dôvodom na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie. Namiesto by tu bol postup podľa § 36 Exekučného poriadku, teda viesť exekúciu proti osobe, na ktorú prešla povinnosť z exekučného titulu.

15. V posudzovanom prípade okresný súd nepostupoval v zmysle už uvedeného a dospel k neakceptovateľnému a ničím nepodloženému záveru o materiálnej nevykonateľnosti exekučného titulu. V danom prípade by záver o materiálnej nevykonateľnosti exekučného titulu mohol obstať len v prípade, ak by okresný súd zistil, že osoba povinného neexistovala už v čase vydania exekučného titulu. Keďže k strate procesnej spôsobilosti fyzickej osoby môže dôjsť zásadne jej úmrtím, materiálnu nevykonateľnosť exekučného titulu mohlo spôsobiť len úmrtie osoby povinného pred vyhlásením exekučného titulu, k čomu však nedošlo.

III.3. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

16. Ústavný súd sa pokúsil ústavnú sťažnosť, uznesenie o jej prijatí na ďalšie konanie a vyjadrenia okresného súdu doručiť povinnému na adresu uvedenú sťažovateľkou tak, aby sa aj on mohol vyjadriť vo veci samej. Zásielka bola 30. novembra 2020 vrátená ústavnému súdu s oznámením „adresát neznámy“.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

17. Podstata argumentácie sťažovateľky v súvislosti s namietaným porušením jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu je založená na tvrdení o nezákonnosti a svojvoľnosti napadnutého uznesenia a postupu predchádzajúceho jeho vydaniu.

18. Sťažovateľka predovšetkým namieta, že v skutočnosti označená osoba ako povinná je reálne existujúcou fyzickou osobou, čo bolo zrejmé z obsahu spisu (zmluvy o zriadení a poskytovaní pripojenia k sieti internet, zriadení a poskytovaní verejnej telefónnej služby TANGO digitálna televízia z 18. júna 2015 a kópie cestovného dokladu povinného s obsahom osobných údajov a fotografiou povinného). S uvedenými dôkazmi o existencii povinného sa okresný súd nijako nevysporiadal a záver o neexistencii povinného založil len na negatívnom výsledku lustrácie povinného v registri obyvateľov, hoci všetky osoby žijúce na území Slovenskej republiky nemusia byť evidované v určitom registri, ako napr. cudzinci, občania Európskej únie využívajúci právo voľného pohybu a pobytu osôb (pozri body 6 a 7).

19. Okresný súd uznáva, že skutočne obsahom spisu sp. zn. 8 Ek 1135/2019 je aj sťažovateľkou konštatovaná kópia cestovného dokladu povinného, z ktorej vyplývajú údaje o jeho mene a priezvisku, dátume narodenia, ako aj skutočnosť, že ide o cestovný doklad vydaný [REDAKOVANÉ]. Je tak nutné prisvedčiť tvrdeniu sťažovateľky, že dostatočným spôsobom osvedčila existenciu osoby povinného už pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie. Ak potom okresný súd poverenie na vykonanie exekúcie nevydal, je namieste sa domnievať, že porušil jej legitímne očakávania, podľa ktorých ak osvedčí všetky skutočnosti rozhodné pre nariadenie exekúcie, súd vydá poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi a poskytne tak ochranu jej judikovanému právu v podobe nariadenia jeho núteného výkonu. Sťažovateľka získala exekučný titul proti cudzincovi, ktorý podľa dostupných lustrácií síce nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, ale ani evidované miesto pobytu cudzinca, avšak môže tu mať potenciálne postihnuteľný majetok, a preto má sťažovateľka právo zahájiť a viesť exekučné konanie aj proti cudzincovi, predovšetkým na území Slovenskej republiky.

20. Súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04) aj nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku. Aj podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na škodu jednej zo strán. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia súdu treba považovať za integrálnu súčasť procesu v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne III. ÚS 15/03).

21. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že podstata základného práva priznaného čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde a že tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola označenému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú, a teda že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale túto aj v určitej kvalite, t. j. zákonom ustanoveným postupom súdu,

dostať. Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, súdu alebo inému orgánu právnej ochrany a umožniť každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú. Takto vymedzený obsah základného práva na súdnu ochranu sa uplatňuje aj v nútenom výkone súdneho a iného rozhodnutia (I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02). Aj vo výkone rozhodnutia alebo v súdnej exekúcii sa musí každému zaručiť prístup k súdnej ochrane, ak splní predpoklady ustanovené zákonom. K naplneniu záruk na prístup k súdnej ochrane v zmysle citovaného článku ústavy dochádza až vtedy, keď uplatnené právo je efektívne vykonané. Efektívnosť výkonu tohto základného práva vyžaduje, aby všeobecný súd konal objektívne, vylúčil náhodné alebo svojvoľné uplatnenie zákonných možností na rozhodnutie a ak prijme konečné rozhodnutie, vychádzal z toho, čo objektívne zistil (nález č. k. II. ÚS 83/06 zo 7. júla 2006).

22. Ústavný súd konštatuje, že rozhodujúca námietka sťažovateľky sa javí medzi účastníkmi konania ako nesporná a, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu, ako aj s prihliadnutím na doterajšie zásadné rozhodnutia ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva je plne oprávnená, a preto možno dospieť k nepochybnému záveru, že došlo k porušeniu základných práv sťažovateľky vlastníť majetok a na súdnu ochranu podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj jej práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Ek 1135/2019 a jeho uznesením z 11. februára 2020 (bod 1 výroku nálezu).

23. Zároveň to znamená, že už nie je potrebné osobitne sa zaoberať ďalšími námietkami sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti.

24. Podľa § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, v náleze uvedie, ktoré základné práva a slobody boli porušené, ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy boli porušené a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva a slobody.

25. Podľa § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

26. Na základe citovaných ustanovení ústavný súd zrušil uznesenie okresného súdu č. k. 8 Ek 1135/2019 z 11. februára 2020 a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

27. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 675,45 eur, ktoré jej v súvislosti s jej právnym zastupovaním vznikli.

28. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

29. Ústavný súd priznal náhradu za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti, podanie vyjadrenia) vykonané v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky.

30. Tarifná odmena za každý úkon právnej služby [§ 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky] vykonaný v roku 2020 predstavuje sumu 177 eur a režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za úkon je vo výške po 10,62 eur. Ústavný súd priznal odmenu za tri úkony v roku 2020 vrátane režijného paušálu, čo spolu predstavuje sumu 562,86 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že právna zástupkyňa sťažovateľky je platkyňou dane z pridanej hodnoty, ústavný súd v súlade s § 18 ods. 3 vyhlášky zvýšil takto priznanú odmenu o 20 %, čo v konečnom dôsledku predstavuje sumu 675,45 eur.

31. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

32. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2021

Libor Duľa
predseda senátu